

MEDZINÁRODNÝ BESTSELLER

LUCINDA RILEYOVÁ

ČIERNA ORCHIDEA

DOJÍMAVÝ PRÍBEH O VEĽKEJ LÁSKE,
ZLOMENOM SRDCI, ALE PREDOVŠETKÝM O NÁDEJI

TATRAN

ČIERNA ORCHIDEA

LUCINDA
RILEYOVÁ

ČIERNA ORCHIDEA

TATRAN

Z anglického originálu Lucinda Riley: THE HOTHOUSE FLOWER,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Michael Joseph, a part of Penguin Random
House group of companies, Londýn 2010,
preložila Zuzana Gáliková.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2024 ako 5440. publikácia.

Vydanie I.

Prebal a polep navrhla a spracovala Ľubica Kochanová.

Zodpovedná redaktorka Zuzana Šulajová

Jazykové redaktorky Adriana Oravcová, Zlata Sršňová

Technický redaktor Peter Zentko

Sadzba AldoDesign, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

Copyright © Lucinda Riley, 2010

Translation © Zuzana Gáliková 2024

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2024

ISBN 978-80-222-467-4

*Venujem svojmu otcovi Donaldovi,
ktorý ma inšpiroval mnohokrakými spôsobmi.*

Siam, za dávnych čias...

V Siame sa traduje, že keď sa muž zamiluje do ženy – hlboko, vášnivo a navždy –, je schopný urobiť čokoľvek, aby s ním ostala, aby s ním bola šťastná a aby pre ňu znamenal viac ako ktokoľvek iný.

Kedysi dávno-pradávno sa istý siamský princ zamiloval do ženy nevšednej krásy. Dvoril jej a získal si jej srdce. No zrazu, len niekoľko dní pred svadbou, ktorú mali v celej krajine sprevádzať veľkolepé oslavy, tance a hostiny, sa princ začal cítiť akýsi nesvoj.

Nevedel sa zbaviť pocitu, že by jej mal dokázať lásku nejakým hrdinským a presvedčivým skutkom a zaviazal si ju tak navždy.

Povedal si, že musí nájsť niečo také vzácne a krásne, ako je ona sama.

Dlho si nad tým lámal hlavu, až si dal napokon zavolať troch najdoveryhodnejších sluhov a rozkázal im: „Donieslo sa ku mne, že v našom kráľovstve, vysoko v horách na severe, rastie čierna orchidea. Chcem, aby ste sa ju vydali hľadať. Keď ju nájdete, prinesiete mi ju sem do kráľovstva. Bude to dar pre moju princeznú v náš svadobný deň. Toho z vás, kto ju prinesie ako prvý, odmením pokladom, ktorý z neho urobí boháča. Tí dvaja, ktorým sa to nepodarí, sa nedožijú mojej svadby.“

Traja muži skláňajúci sa pred princom skameneli od hrôzy. Vedeli, že ich čaká istá smrť. Čierna orchidea bola mýtickým kvetom, rovnako ako zlatí draci ozdobení drahokamami na provách kráľovských bárrok, ktoré odvezú princa a jeho sprievod do chrámu, kde sa zosobášia s princeznou: bola to iba legenda.

V tú noc sa trojica sluhov pobrala domov rozlúčiť sa so svojou rodinou. No jeden z nich bol šikovnejší než ostatní dvaja a ani trochu netúžil umrieť, preto do rána, ležiac v náručí uplakanej manželky, zosnoval plán.

Len čo svitol nový deň, sluha vyrazil na plávajúci trh, kde sa predávalo korenie, hodváb... a kvety.

Tam niekoľkými mincami zaplatil za nádhernú orchideu, obsypanú tmavými zamatovými kvetmi sýtopurpurovej farby s ružovkastým odtieňom. Potom sa prechádzal v úzkych bangkokských *klongoch*, až kým nenašiel pisára. Sedel v tmavej vlhkej dielni v zadnej časti svojho obchodu. Sluha ho poznal, pretože kedysi pracoval v paláci, no pre nedostatočnú znalosť písma ho prepustili.

„*Sawadee krup*, pisár,“ pozdravil sluha a položil orchideu na stôl. „Mám pre teba úlohu, ak mi pomôžeš, dám ti bohatstvo, o akom sa ti ani nesnívalo.“

Pisár, ktorý živoril od čias, ako musel odísť z paláca, sa pozrel so záujmom na sluhu. „Čo odo mňa očakávaš?“

Ten ukázal na kvet. „Vieš narábať s atramentom, chcem, aby si zafarbil lupene orchidey na čierne.“

Pisár sa zamračil a potom si pozorne prezrel rastlinu. „Dobre, pôjde to, no keď jej narastú nové kvety, viac nebudú čierne a teba odhalia.“

„Kým bude znova kvitnúť, obaja budeme na míle odtiaľto a budeme si žiť ako princ, ktorému slúžim,“ odvetil sluha.

Pisár chvíľu premýšľal a potom pomaly prikývol. „Príď ku mne po zotmení a čierna orchidea bude tvoja.“

Keď sa sluha vrátil domov, nakázal žene, aby zbalila ich biedny majetok, a sľúbil jej, že onedlho si bude môcť kúpiť všetko, na čo si len pomyslí, a že jej v ďalekej krajine postaví nádherný palác.

Ešte v tú noc sa vrátil do pisárovho obchodu. Pri pohľade na čiernu orchideu položenú na stole natešene zhíkol. Preskúmal lupene a videl, že pisár si dal na svojej práci poriadne záležať.

„Atrament uschol,“ poznamenal pisár, „a nezafarbí zvedavé prsty. Skúšal som to. Presvedč sa sám.“

Sluha ho poslúchol a videl, že jeho prsty ostali čisté.

„Neviem ti však povedať, ako dlho to vydrží. Vlhkosť samotnej rastliny spôsobí, že atrament zvlhne. A, samozrejme, nesmie byť vystavená dažďu.“

„Takto mi to stačí,“ prikývol sluha a zdvihol rastlinu. „Musím sa po-náhľať do paláca. O polnoci sa stretneme pri rieke a podelím sa s tebou o zisk.“

Po svadbe, keď si princ užil oslavu plnú radovánok s celým kráľovstvom, sa odobral do komnát princeznej. Našiel ju stáť na terase.

Pohľad upierala na riekú Čauphrajá, ožiarenú odrazom ohňostroja, ktorý sa konal na počesť uzavretia ich zväzku. Princ k nej podišiel.

„Moja jediná láska, mám pre teba dar. Je to dar, ktorý odzrkadľuje tvoju jedinečnosť a dokonalosť.“ Podal jej čiernu orchideu v nádobe z čistého zlata ozdobenú šperkmi.

Princezná si ju pozorne obzrela. Zdalo sa jej, že lupene čierne ako noc bojujú pod váhou ťažkej farby. Vo svojej neprirodzenej farbe vyzerala mdlo, ochabnuto a zlovestne.

Princezná však vedela, čo drží v rukách, čo tento dar znamená a čo pre ňu jej manžel urobil.

„Princ môj, je krásna! Kde si ju našiel?“ spýtala sa.

„Prehľadal som v kráľovstve každý kút. A uistil som sa, že už neexistuje žiadna iná. Rovnako ako pre mňa neexistuje žiadna iná žena okrem teba,“ uprel na ňu pohľad plný lásky. Jeho oči prezrádzali, ako veľmi ju miluje. Jemne ho pohladila po tvári a dúfala, že číta v jej očiach rovnako veľkú lásku, akou ho chcela milovať navždy.

„Ďakujem ti, je nádherná.“

Chytil jej dlaň, ktorou ho hladila po líci, a keď jej pobožkal prsty, cítil, že ho premáha túžba mať ju celú. Toto bola ich svadobná noc a on čakal tak dlho. Vzal jej z ruky orchideu a položil ju na terasu, potom si privinul k sebe manželku a pobožkal ju.

„Poď dnu, princezná moja,“ šepol jej do ucha.

Pobrala sa za ním do kráľovskej spálne a čierna orchidea ostala na terase.

Pred svitaním princezná vstala z postele a vyšla von, aby privítala prvé ráno ich nového spoločného života. Podľa plytkých kaluží zistila, že v noci pršalo. Nový deň sa preberal k životu, slnko sa ešte ukrývalo za stromami na opačnom brehu rieky.

Na terase, v zlatej nádobe, v ktorej jej včera princ venoval vzácny dar, stála ružovopurpurová orchidea.

S úsmevom sa dotkla jej lupeňov, po daždi čistých a sviežich. Kvet bol oveľa krajší ako ten, ktorý dostala včera večer. Mláčka z dažďovej vody okolo kvetináča sa však sfarbila dosiva.

Všetko pochopila.

Vzala orchideu a privoňala k nebeskej vôni. Chvíľu premýšľala, čo urobí – bude lepšie povedať pravdu, ktorá ublíži, alebo lož, ktorá ochráni?

O pár minút sa vrátila do spálne a pritúlila sa k princovi.

„Princ môj,“ zašepkala, keď sa prebudil, „v noci ukradli moju čier-
nu orchideu.“

Zhrozený princ sa prudko posadil a chystal sa zavolať strážu.
S úsmevom ho zastavila.

„Nie, môj drahý, verím, že nám bolo dopriate vlastniť ju iba jednu
noc, tú prvú, keď sme sa spojili v jedno telo, keď naša láska rozkvitla
a splynuli sme s prírodou. Nemôžeme si niečo také zázračné nechať
iba pre seba... A okrem toho, jedného dňa orchidea odkvitne a napo-
kon uvädne... to by som nezniesla.“ Vzala mu ruku a pobožkala ju.
„Musíme veriť v jej moc. Jej krása nás obšťastňovala v našu prvú spo-
ločnú noc.“

Princ chvíľu premýšľal. Miloval princeznú z celého srdca a bol taký
šťastný, že teraz mu už úplne patrí, že napokon nezavolať strážu.

Ako princovi pribúdali roky, ich zväzok bol šťastný a požehnaný
mnohými deťmi, pričom prvorodené počali hneď v tú prvú noc. Celý
život veril, že tajomná čierna orchidea im priniesla zázračné šťastie,
ktoré si nenechali len pre seba.

Ráno po princovej svadbe, iba pár stoviek metrov od paláca po prúde
rieky, sedel na jej brehu chudobný rybár. Chytil ryby už dve hodiny,
no nič nechtyl. Premýšľal, či hluk a svetlá ohňostroja nezahnali ryby
hlboko ku dnu rieky. Znamenalo by to, že nebude mať žiadny úlovok
na predaj a jeho veľká rodina bude hladovať.

Keď spoza stromov na opačnom brehu konečne vyhuplo slnko
a vrhlo svoje životodarné svetlo na hladinu, medzi plávajúcimi vod-
nými rastlinami zazrel akúsi trblietavú vec. Odhodil udicu a brodil sa
riekou k nej. Keď plávala popri ňom, schmatol ju a držiak ju v ruke sa
vracal k brehu.

Netrpezlivo ju očistil od vodných rastlín a neveril vlastným očiam.

Držal v rukách nádobu z čistého zlata posiatu diamantmi, smaragd-
mi a rubínmi.

Celkom zabudol na udicu, ukryl nádobku do košíka a vydal sa do
mesta na trh s drahými kameňmi.

Vedel, že jeho rodina už nikdy nebude hladovať, a srdce mu plesalo
od radosti.

PRVÁ ČASŤ

Zima

Norfolk, Anglicko

Každú noc sa mi sníva ten istý sen. V ňom akoby ktosi vyhodil môj život do vzduchu a všetky jeho rozdrobené kúsky padajú na zem... Všetko je naopak, všetko je hore nohami. Sú to úlomky môjho života, no sú úplne rozhádzané a pohľad na ne nedáva zmysel.

Ludia vravia, že sny sú dôležité a že sa nám snažia čosi povedať. Čosi, čo ukrývame sami pred sebou.

Ja pred sebou nič neukrývam; kiežby to bolo možné!

Spím, aby som zabudla. Aby som našla trochu pokoja, pretože inakšie celý deň trávim v spomienkach.

Nie som blázon. V poslednom čase veľa premýšlam nad tým, čo vlastne znamená byť bláznom. Na svete žijú milióny ľudských bytostí a každá je individuum so svojou vlastnou DNA, s vlastnými jedinečnými myšlienkami – s osobným vnímaním sveta z vnútra vlastnej hlavy. A každý pohľad sa líši.

Prišla som k záveru, že to, čo my ľudia máme naozaj spoločné, sú iba mäso a kosti, fyzická matéria, s ktorou sme sa narodili. Znova a znova mi hovoria, že každý človek reaguje na žiaľ inak a že žiadna z reakcií nie je nesprávna. Niektorí plačú celé mesiace, dokonca roky. Obliekajú sa do čierneho a smútia. Iných akoby sa ich strata ani nedotkla. Pochovejú ju. Kráčajú ďalej ako dosiaľ. Akoby sa nič nestalo.

Nie som si istá, aká je moja reakcia. Neplakala som mesiace. V skutočnosti som takmer vôbec neplakala.

Nezabudla som. Nikdy nezabudnem.

Začujem kohosi na prízemí. Musím vstať a tváriť sa, že fungujem.

Alicia Howardová zaparkovala svoj Land Rover vedľa obrubníka a vypala motor. Vybehla miernym kopcom nahor k chalupe. Vedela, že vstupné dvere nikdy nebývajú zamknuté, preto si otvorila a vošla dnu.

Ocitla sa v tmavej obývačke. Zachvela sa. Podišla k oknám a odhrnula závesy, ponatriasala vankúše na pohovke, vzala tri prázdne šálky a zamierila s nimi do kuchyne.

Nazrela do chladničky. Vo dverách stála poloprázdna fľaša s mliekom, na poličkách jej robili spoločnosť iba jeden jogurt po dátume spotreby, kúsok masla a scvrknutá paradajka. Zavrela chladničku a skontrolovala chlebovnicu. Ako predpokladala, zívla prázdnotou.

Alicia si s povzdychom sadla k stolu. Predstavila si svoju teplú kuchyňu plnú zásob, upokojujúcu vôňu večere, ktorá sa piekla v liatinovej peci, hlasy šantiacich detí a ich prenikavý smiech... Srdce jej domu a jej života.

Kontrast s touto pochmúrnou malou miestnosťou jej nemohol uniknúť. V skutočnosti to bola výstižná metafora momentálneho živorenia jej mladšej sestry. Juliin život aj srdce sa roztrieštili na kusy.

Zvuk krokov na vŕzgajúcom drevenom schodisku Alicii prezradil, že prichádza. Hľadela na sestru, ktorá sa objavila v kuchynských dverách, a ako vždy ju ohromila jej krása. Zatiaľ čo ona mala plavé vlasy a bledú pleť, Julia bola tmavá exotická kráska. Hustá hriva mahagónových vlasov lemovala jej jemné črty a pochudnutú tvár zvýrazňovali jasné jantárové oči v tvare mandle a vysoké líčne kosti.

Julia sa vzhľadom na januárové počasie obliekla slabo. Mala na sebe jeden z mála odevov, ktoré momentálne vlastnila – červenú kaftanovú blúzu ozdobenú veselými pestrofarebnými hodvábnymi niťami a jej vychudnuté nohy maskovali voľné čierne bavlnené nohavice. Alicia si okamžite všimla, že jej na obnažených rukách naskakuje husia koža. Vstala od stola, podišla k mlčanlivej sestre a silno ju objala.

„Zlatko,“ oslovila ju, „vyzeráš premrznutá. Mala by si si kúpiť teplejšie oblečenie. Ak chceš, prinesiem ti zopár svojich mikín.“

„Je mi fajn,“ odvetila Julia a vymanila sa zo sestrinho objatia.

„Kávu?“

„Nemáš veľa mlieka, nakukla som do chladničky.“

„To nič. Ja si dám bez mlieka.“ Julia podišla k drezu, naplnila kanvicu a zapla ju.

„Tak čo, ako sa máš?“ zaujímala sa Alicia.

„Fajn.“ Julia sa načiahla a zložila z police dva hrnčeky.

Alicia vystrúhala grimasu. „Fajn“ bola Juliina štandardná odpoveď. Používala ju ako obranu pred zvedavými otázkami.

„Aj si sa tento týždeň s niekým stretla?“

„Ani nie.“

„Ach, moja drahá, naozaj nechceš u nás znova pobudnúť aspoň pár dní? Vôbec sa mi nepáči, že si tu celkom sama.“

„Ďakujem za pozvanie, ale povedala som ti, že mi je fajn,“ odvetila neprítomne Julia.

Alicia si frustrovane vzdychla. „Julia, vôbec nevyzeráš ‚fajn‘. Zase si schudla. Ješ vôbec niečo?“

„Samozrejme. Chceš tú kávu či nie?“

„Nie, ďakujem.“

„Fajn!“ Julia vrátila fľašu s mliekom späť do chladničky a energicky na nej zabuchla dvere. Keď sa otočila, jej jantárové oči sršali hnevom. „Pozri, viem, že to všetko robíš preto, lebo mi chceš dobre. Ale, Alicia, nie som jedno z tvojich detí a nepotrebujem opatrovateľku. Páči sa mi byť sama!“

„Počuj,“ prerušila ju Alicia netrpezlivo, „choď si radšej po kabát. Ideme von.“

„Na dnes mám iné plány,“ odvrkla Julia.

„Tak ich zruš. Potrebujem tvoju pomoc.“

„S čím?“

„Otec má budúci týždeň narodeniny, ak si náhodou zabudla, a chcem mu kúpiť darček.“

„A na to potrebuješ moju pomoc, Alicia?“

„Bude mať šesťdesiatpäť a odchádza do dôchodku.“

„To viem. Je to aj môj otec.“

Alicia sa snažila ovládať. „Dnes na poludnie bude vo Whartonskom parku dražba vnútorného zariadenia. Myslela som, že by sme tam mohli zájsť a vybrať niečo pre ocka.“ V Juliiných očiach zachytila záblesk záujmu.

„Whartonský park je na predaj?“

„Áno, nevedela si o tom?“

Julii ovisli plecيا. „Nie. Čo sa stalo?“

„Zrejme je to ten istý príbeh – dane z dedičstva. Počula som, že te-
rajší majiteľ ho predáva nejakému chlapíkovi zo City, ktorý má viac
peňazí ako rozumu. Máloktorá súčasná rodina si môže dovoliť udržia-

vať také sídlo. A posledný majiteľ ho nechal celkom schátrať. Samotná oprava bude stáť celý majetok.“

„Aké smutné,“ zamrmlala Julia.

„Áno,“ prikývla Alicia, šťastná, že vzbudila sestrin záujem. „Bol súčasťou nášho detstva, najmä tvojho. Preto som si myslela, že by sme tam mali zísť a pohľadať nejaký spomienkový predmet pre ocka. Zrejme to všetko budú už len haraburdy, lebo poriadne veci pôjdu do Sotheby's, ale človek nikdy nevie.“

Na jej prekvapenie Julia bez ďalšieho presviedčania prikývla. „Okej, idem si po kabát.“

O päť minút už Alicia zručne šoférovala úzkou hlavnou cestou malebnej pobrežnej dedinky Blakeney. Zabočila doľava, zamierila na východ a o pätnásť minút dorazili do cieľa.

„Whartonský park...“ zamrmlala si popod nos Julia.

Návštevy starého otca Billa v jeho skleníku patrili k najživším spomienkam jej detstva. Prenikavá vôňa exotických kvetov, ktoré tam pestoval, a trpezlivosť, s akou jej vysvetľoval, o aký druh ide a z ktorej časti sveta pochádzajú. Už jeho otec aj starý otec pracovali ako záhradníci pre rodinu Crawfordovcov, ktorá vlastnila Whartonský park – rozľahlé panstvo s tisíckou akrov úrodnej pôdy.

Starí rodičia žili v útulnej chalupe v rušnom, ale udržiavanom kúte panstva, obklopení početným osadenstvom, ktoré sa venovalo obrábaniu zeme. Neďaleko nich stálo sídlo, v ktorom žila samotná rodina Crawfordovcov. Jasmine, Aliciina a Juliina matka, sa narodila a vyrastala s rodičmi v chalupe.

Elsie, ich stará mama, bola presne taká, aké majú byť staré matky, aj keď trochu excentrická. Vždy ich vítala s otvoreným náručím a na sporáku sa zakaždým varilo niečo chutné na večeru.

Keď sa Julia vracala v spomienkach do Whartonského parku, pred očami mala modrú oblohu a žiarivé farby kvetov, ktoré sa v plnej kráse predvádzali na letnom slnku. Whartonský park bol kedysi známy zbierkou orchideí. Drobné krehké kvety pôvodne rástli v tropickej klíme, no čuduj sa svete, darilo sa im aj na chladnej severnej pologuli uprostred norfolských nížin.

Keď bola Julia malá, celý rok sa tešila na letné návštevy Whartonského parku. Pokoj a teplo skleníkov učupených v kúte zeleninovej záhrady,

ktoré vzdorovali krutým zimným vetrom od Severného mora, ostávali v jej spomienkach natrvalo. A aj vďaka nemennej rutine v domácnosti starých rodičov pre ňu Whartonský park predstavoval pokojný a bezpečný prístav. Nikdy sa tam nič nemenilo. Budíky a režim sa prispôbovali prírode, ktorá tu udávala rytmus.

V pamäti jej ostalo aj staré bakelitové rádio, ktoré stálo v kúte skleníka a od skorého rána do večera hralo klasickú hudbu.

„Kvety majú rady hudbu,“ hovorieval starý otec Bill, keď sa venoval svojim vzácnym rastlinám. Julia sedávala na stolčeku pri rádiu, sledovala starkého a počúvala klasické skladby. Učila sa hrať na klavíri, mala prirodzený talent. V malej obývačke v chalupe stál starý klavír. Často ju po večeri poprosili, aby niečo zahrala. Starí rodičia pozorne a s bázňou sledovali, ako Juliine drobné pršteky behajú po klávesoch.

„Máš dar od Boha, Julia,“ povedal jej jedného večera starý otec Bill. Uprel na ňu zarosené oči a usmial sa. „Nepremrhaj ho, dobre?“

V deň jej jedenástych narodenín dostala od starého otca orchideu.

„Táto je len tvoja, Julia. Volá sa *Aerides odoratum*, čo znamená ‚deti vzduchu‘.“

Julia si pozorne obzrela slonovinovobiele a ružové lupene kvetu. Prstami prešla po ich zamatovom povrchu. „Odkiaľ pochádza, starý otec?“ spýtala sa.

„Z Orientu, z džungle okolo Chiang Mai na severe Thajska.“

„Och! Čo myslíš, aká hudba sa jej páči?“

„Povedal by som, že Mozarta má zvlášť v oblube,“ zasmial sa starý otec. „Ale ak by sa ti zdalo, že vädne, mohla by si skúsiť Chopina.“

Julia rozvíjala svoj hudobný talent a príkladne sa starala o orchideu. Sedávala v salóne ich studeného viktoriánskeho domu na okraji Norwichu a hrala jej na klavíri. A ona stále znova zakvitla.

Snívala o exotických miestach, odkiaľ orchidea pochádzala. Už viac nebola v salóne na predmestí, ale v nekonečných džungliach Ďalekého východu... Počula šuchotanie gekónov a spev vtákov, vdychovala omamnú vôňu orchideí, ktoré rástli na stromoch aj na zemi.

Vedela, že jedného dňa to všetko uvidí na vlastné oči. Dovtedy si však musí vystačiť s farbistými opismi ďalekých zemí, ktorými jej starý otec rozduchával predstavivosť a chuť hrať na klavíri.

Starý otec Bill umrel, keď mala štrnásť. Julia mala v živej pamäti po-

cit bolestnej straty. On a jeho skleníky znamenali jedínú istotu v jej mladom a už aj tak dosť ťažko skúšanom živote. Vplýval na ňu svojou múdrosťou, láskavosťou a pozorným uchom. Možno viac než vlastný otec. Keď mala osemnásť, získala štipendium na Kráľovskej vysokej škole hudby v Londýne, stará matka Elsie sa presťahovala k sestre do Southwoldu a Julia odvtedy Whartonský park viac nenavštívila.

A teraz sa tam vracia ako tridsaťjedenročná. Kým Alicia trkotala o svojich štyroch deťoch a ich rozličných aktivitách, Julie sa zmocnil pocit očakávania, aký prežívala zakaždým, keď ju rodičia viezli autom po tejto ceste. Vyzerala cez okno a čakala, kedy sa za známou zákrutou pred nimi ukáže budova vrátnice a brána, ktorou sa vchádzalo do Whartonského parku.

„Tam je zákruta!“ upozornila Aliciu, keď ju takmer minula.

„Božemôj, áno, máš pravdu. Už som tu tak dlho nebola, vôbec som si ju nevšimla.“

Keď zahli k príjazdovej ceste, Alicia šibla po sestre pohľadom. Vide-la, že Juliine oči žiaria nedočkavosťou.

„Zbožňovala si to tu, však?“ spýtala sa potichu.

„Áno, ty nie?“

„Ak mám byť úprimná, vždy som sa tu hrozne nudila. Nemohla som sa dočkať, kedy sa vrátim do mesta. Chýbali mi tu kamarátky.“

„Vždy si bola skôr mestský typ,“ poznamenala Julia.

„Áno a pozri, ako som dopadla. Mám tridsaťštyri, žijem na gazdovstve mimo civilizácie, obskakujem rákoš detí, tri mačky, dvoch psov a liatinovú pec. Kam sa podeli svetlá reflektorov?“ skonštatovala sarkasticky, no s úsmevom.

„Zaľúbila si sa a založila si si rodinu.“

„A bola si to ty, kto stál vo svetle reflektorov,“ dodala Alicia bez štipky zlomyselnosti.

„Áno, kedysi...“ Auto pomaly vyšlo na príjazdovú cestu a Julia na chvíľu zmĺkla. „Tamto je dom. Vyzerá celkom ako voľakedy.“

Alicia sa pozrela na budovu pred nimi. „Vlastne sa mi zdá, že vyzerá lepšie. Asi som zabudla, aký bol krásny.“

„Ja som nikdy nezabudla,“ zamrmlala Julia.

Pomaličky míňali rad áut zaparkovaných na ceste, obe ponorené do vlastných myšlienok. Whartonský park postavili v georgiánskom štýle pre synovca prvého ministerského predsedu Veľkej Británie, ktorý

však zomrel ešte pred jeho dokončením. Na stavbu použili takmer výlučne pieskovec vyťažený v lome v Aislaby a sídlo po tristo rokoch nadobudlo jemný žltkastý odtieň.

Sedem krídel a dvojité schodisko, ktoré stúpalo od prízemia k *pianu nobile* na terasu s výhľadom na park vzadu, dodávali sídlu nádych francúzskej elegancie. V každom rohu sa týčila klenutá veža a dlhú arkádu podopierali štyri mohutné iónske stĺpy. Navrchu veselo trónila olupujúca sa socha Británie. Stavba pôsobila majestátnym, no mierne excentrickým dojmom.

Whartonský park nebol dosť veľký, aby sa mohol nazývať zámkom. Nemal dokonalú architektúru, ktorou by sa mohol hrdiť, navyše k nemu ďalšie generácie Crawfordovcov pristavali niekoľko čudesných prístavieb, ktoré nepridali sídlu na architektonickej jednoliatosti. Ale práve vďaka tomu nepôsobilo tak skľučujúco a stroho ako ostatné veľké stavby z tohto obdobia.

„Tu sme vždy zahli doľava.“ Julia sa rozpamätala na cestičku okolo jazera, ktorá viedla k chalupe starých rodičov na okraji panstva.

„Pozrieme si dražbu a potom môžeme zájsť k starej chalupe, ak budeš chcieť,“ navrhla Alicia.

Julia mykla plecom. „Uvidíme.“

Stevardi v žltých kabátoch navigovali autá na parkovacie miesta.

„Asi sa to roznieslo,“ skonštatovala Alicia, keď zabrzdila na označenom mieste. Obrátila sa k sestre a položila jej ruku na koleno. „Môžeme ísť?“

Julii sa zakrútila hlava. Mala pocit, že sa topí v množstve spomienok. Vystúpila a podišla k budove. Dokonca aj vône jej boli známe – mokrá, čerstvo pokosená tráva a jemný závan zimného jazmínu, ktorý lemoval predný trávnik. Zaradili sa do zástupu ľudí, ktorý pomaly postupoval po schodoch a mizol v hlavnom vchode.

2

Znova mám jedenásť. Stojím v rozľahlej miestnosti, a hoci dobre viem, že je to vstupná hala, pripadá mi ako katedrála. Strop je vysoko nad mnou. Zakloním hlavu a zahľadím sa na maľby oblakov a tučných nahých anjelikov. Študujem ich tak fascinovane, že si nevšímam postavu, ktorá stojí na schodoch a hľadá na mňa.

„Môžem vám nejako pomôcť, slečna?“

Prelaknem sa a takmer pustím z rúk vzácny kvetináč, ktorý je hlavným dôvodom, prečo som sa ocitla na tomto mieste. Poslal ma sem starý otec, aby som ho doručila lady Crawfordovej. Veľmi ma to neteší, pretože sa jej bojím. Vždy keď som ju videla z diaľky, zdala sa mi stará, vycivená a podráždená. Ale starý otec Bill trval na svojom.

„Je veľmi smutná, Julia. Orchidea jej možno zdvihne náladu. A teraz už choď, buď dobré dievčatko.“

Osoba na schodoch celkom určite nie je lady Crawfordová. Je to mladý muž, ktorý môže byť odo mňa o štyri alebo päť rokov starší. Má husté hnedé kučeravé vlasy, podľa mňa prídlhé pre chlapca. Je veľmi vysoký, ale hrozne chudý; z vyhrnutých rukávov mu trčia ruky tenké ako paličky.

„Áno. Hľadám lady Crawfordovú. Toto som jej priniesla zo skleníkov,“ vyjachcem.

Muž zbehne dolu schodmi a zrazu stojí oproti mne s vystretými rukami.

„Ak chcete, zanesiem jej to.“

„Starý otec povedal, že to mám dať priamo jej,“ odvetím nervózne.

„Žiaľ, práve odpočíva. Necíti sa veľmi dobre.“

„To som nevedela,“ poznamenám. Rada by som sa ho spýtala, kto je, ale neodvážim sa. Asi mi číta myšlienky, lebo povie:

„Lady Crawfordová je moja príbuzná, takže by ste mi mohli dôverovať, nemyslíte?“

„Dobre, nech sa páči.“ Podám mu orchideu, skrývajúc pocit úľavy, že ju nemusím doručiť ja. „Starý otec odkazuje lady Crawfordovej, že toto je nový...“ lovím v pamäti čudné slovo, „... hybrid, ktorý práve rozkvitol. Mohli by ste jej to povedať?“

„Áno, poviem jej to.“

Stojím na mieste a neviem, čo ďalej. On je na tom podobne.

Nakoniec sa ozve: „No, a ako sa voláte?“

„Julia Forresterová. Som vnučka pána Stafforda.“

Nadvihne obočie. „Aha, jasné. Ja som Christopher Crawford. Priateľa mi hovoria Kit.“

Vystrie voľnú ruku a ja mu ňou potrasím.

„Rád ťa spoznávam, Julia. Počul som, že výborne hráš na klavíri.“

Očerveniem. „Nemyslím si.“

„Nebud' skromná,“ pokarhá ma. „Dnes ráno to spomínali kuchárka a tvoja stará matka. Poď za mnou.“

Ešte stále ma drží za ruku. Zrazu ma potiahne a vedie ma cez halu a nekonečné množstvo miestností so starožitným nábytkom, ktorý vo mne vyvoláva dojem, akoby som sa ocitla v domčeku pre bábiky. Nevdojak mi hlavou preletí otázka, kde asi títo ľudia len tak posedávajú, či sledujú po večeroch televíziu. Konečne vstúpime do miestnosti kúpajúcej sa v zlatistom opare prenikajúcom cez tri francúzske okná s výhľadom na terasu, čo vedie do záhrad. Okolo obrovského mramorového kozuba stoja široké pohovky a vzadu pri jednom z okien sa vyníma koncertné kridlo. Kit Crawford ma zavedie k nemu, vytiahne stoličku a posadí ma na ňu.

„Zahraj niečo.“

Nadvihne veko a do vzduchu vyletia prachové čiastočky trblietajúce sa v popoludňajšom slnku.

„Ste... ste si istý, že môžem?“ spýtam sa.

„Teta Crawfordová spí na opačnej strane domu. Iste ťa nezačuje. No tak!“ Nedočkavo na mňa hľadí.

Opatrne položím prsty na klávesy. Nikdy predtým som sa s takými nestretla. Netušila som to, no sedela som vtedy za stopäťdesiatročným klavírom značky Bechstein a jeho klávesy boli z najjemnejšej slonoviny. Zláhka vylúdim prvý tón a jeho ozvena sa nesie od strún čoraz silnejšie.

Kit stojí vedľa mňa a čaká s prekríženými rukami. Uvedomím si, že nemám na výber. Začnem hrať „Clair de Lune“ – skladbu, ktorú som sa naučila len nedávno. Momentálne je moja najobľúbenejšia a cvičím

ju celé hodiny. Keď sa mi spod prstov začnú rinúť prvé tóny, úplne zabudnem na Kita. Unáša ma zvuk, ktorý vychádza z tohto úžasného nástroja. Ako vždy sa v duchu prenesiem na iné miesto ďaleko, ďaleko odtiaľto. Slniečné lúče mi dopadajú na prsty a ožarujú mi tvár. Hráť asi lepšie ako zvyčajne. Prekvapí ma, keď zaznejú posledné tóny a skladba sa končí.

Kdesi za mnou sa ozve potlesk a ja precitnem. Som opäť v rozľahlej miestnosti s Kitom, ktorý na mňa pozerá s úžasom na tvári.

„Páni!“ vyhrkne. „To bolo skvelé!“

„Ďakujem.“

„Si taká mladá. Ako môžeš s takými malými prstami behať tak rýchlo po klávesnici?“

„Neviem, akosi... to ide samo.“

„Vieš, že manžel tety Crawfordovej lord Harry Crawford bol vynikajúci klavirista?“

„Nie, to som... nevedela.“

„Nuž, je to tak. Tento klavír patril jemu. Zomrel, keď som bol ešte veľmi malý, takže som ho nikdy nepočul hrať. Mohla by si zahrať ešte niečo?“ Vyzerá naozaj nadšene.

„Ja... myslím si, že by som už naozaj mala ísť.“

„Ešte jednu skladbu. Prosím.“

„Tak dobre,“ súhlasím.

Spustím „Rapsódiu na Paganiniho tému“. Znova sa stratím v hudbe, no keď som asi v polovici, zrazu začujem krik.

„Prestaň! Okamžite prestaň!“

Poslúchnem a pozriem sa k dverám salóna. Stojí tam vysoká, chudá, sivovlasá žena. Vyzerá rozzúrená a mne sa divo rozbúcha srdce.

Kit poíde k nej. „Prepáčte, teta Crawfordová, to ja som požiadal Juliu, aby niečo zahrala. Spali ste, tak som sa vás nemohol spýtať, či jej to dovoľíte. Zobudili sme vás?“

Do mladíka sa zabodne pár chladných očí. „Nie, nezobudili ste ma. Ale o to vôbec nejde, Kit. Iste vieš, že som zakázala, aby sa ktokoľvek toho klavíra dotkol.“

„Naozaj ma to veľmi mrzí, teta Crawfordová, vôbec som si to neuvedomil. Ale Julia je úžasná. Má len jedenásť, ale hrá ako klavírny virtuóz.“

„To stačí,“ odsekne jeho teta.

Kit skloní hlavu a kývne mi, aby som ho nasledovala.

„Ešte raz, prepáčte,“ povie a ja sa vlečiem za ním.

Keď prechádzam popri lady Crawfordovej, zastaví ma. „Ty si Staf-fordova vnučka?“ spýta sa a uprie na mňa prenikavé studené modré oči.

„Áno, lady Crawfordová.“

Vidím, že jej výraz trochu zmäkne a vyzerá, akoby jej bolo do plaču. Prikývne a zdá sa mi, že chce čosi povedať, no nevie ako. „Ja... mrzí ma, čo sa stalo tvojej matke.“

Kit ju preruší, aby zmiernil napätú situáciu. „Julia vám priniesla orchideu. Je celkom nová a poslal vám ju zo skleníka Juliin starý otec, však, Julia?“ pozrie sa na mňa povzbudivo.

„Áno,“ pritakám a potlačím slzy. „Dúfam, že sa vám bude páčiť.“

Prikývne. „Určite. Povedz starému otcovi, že mu ďakujem.“

Alicia trpezlivo čakala v rade na katalóg predmetov na predaj.

„Bola si ako dieťa niekedy v tomto dome?“ spýtala sa.

„Áno,“ odvetila Julia, „raz.“

Alicia ukázala na strop. „Tí anjelici sú trochu gýčoví, nie?“

„Mne sa vždy celkom páčili.“

„Aký čudný starý dom,“ pokračovala Alicia, keď si vzala podávaný katalóg a spolu s davom prešla cez halu a chodbu do veľkej miestnosti obloženej dubovým drevom, v ktorej vystavovali predávané predmety. Podala katalóg Juliin. „Je naozaj smutné, že ho predávajú. Sídlo patrilo Crawfordovcom viac než tristo rokov,“ dumala. „Je to niečo ako koniec jednej éry. Prejdeme sa?“ Alicia chytila Juliu pod pazuchu a zamierila s ňou k elegantnej, ale puknutej gréckej nádobe – zelenkastá čiara na vnútornom okraji prežrádzala, že slúžila ako kvetináč pre letničky. „Čo keby sme ockovi kúpili toto?“

Julia pokrčila plecami. „Môže byť. Ako povieš.“

Alicii neunikol Juliin klesajúci záujem aj vlastný pocit frustrácie a navrhla: „Nuž, čo keby sme sa rozdelili? Možno nájdeme niečo, čo sa bude dražiť skôr. Ty začni na tejto strane a ja prejdem druhú. O desať minút sa stretneme pri dverách.“

Julia prikývla a sledovala Aliciu, ako sa prediera na opačný koniec miestnosti. V poslednom období si odvykla od davov, mala nepríjemný klaustrofobický pocit. Zamierila na kraj miestnosti, kde bolo menej ľudí. V kúte sa nachádzal stolík, za ktorým stála nejaká žena. Julia podišla k nemu, lebo nemala kam ísť.

„Tieto veci sa nebudú dražiť,“ oznámila jej. „Sú to vlastne haraburdy. Môžete si ich kúpiť hneď teraz, majú pevnú cenu.“

Julia vzala do rúk výťahy rozprávkovej knihy *Detská kniha zázrakov* so somárskymi rožkami. Otvorila ju a všimla si dátum vydania – rok 1926.

Hugovi od starého otca, s láskou.

Našla aj ďalšiu knihu pre deti *Wilfredova ročenka* z roku 1932 a výťahy detských riekaniak *Nechťková záhrada* od Kate Greenawayovej.

Niečo na tých knihách ju bolestne dojímalo. Viac než osemdesiat rokov z nich Crawfordovci čítali rozprávky svojim deťom, ktoré pomaly rástli v detských izbách na poschodí kdesi nad jej hlavou. Julia sa rozhodla, že ich kúpi a uschová pre stratené deti Whartonského parku.

Na stolíku vľavo ležala potrhaná škatuľa s obrázkami. Júlia ich bezmyšlienkovite prebehla. Väčšinou išlo o litografie zobrazujúce Veľký požiar Londýna, staré lode a škaredé domy. Medzi nimi natrafila na ošúchanú hnedú obálku. Vytiahla ju zo škatule a našla v nej sériu akvarelov. Zobrazovali rozličné druhy orchideí. Smotanovobiely pergamén posievali hnedé škvrny. Julia odhadovala, že autorom malieb bol skôr nadšený amatér ako profesionál. V každom prípade, pomyslela si, zarámované a zavesené na stene by mohli vyzeráť celkom originálne. Na každom akvareli sa pod stonkou orchidey nachádzal jej latinský názov napísaný ceruzkou.

„Koľko stoja tieto obrázky?“ spýtala sa.

Žena za stolíkom vzala obálku. „Neviem. Zdá sa, že na nich nie je uvedená cena.“

„Nuž, tak čo keby som vám dala dvadsať libier – päť za každú z nich?“ navrhla Julia.

Žena sa pozrela na staré maľby. Pokrčila plecami. „Myslím, že desať za všetky bude stačiť, čo povieť?“

„Ďakujem vám.“ Julia vytiahla peňaženku, zaplatila a potom sa vrátila k Alicii.

Už na ňu čakala. Všimla si, že drží pod pazuchou knižky a obálku, a zasvietili jej oči.

„Našla si niečo?“ spýtala sa.

„Áno, našla.“

„Môžem sa pozrieť?“

„Ukážem ti to, keď prídeme domov.“

„Okej. Počkám, kým sa bude dražiť ten črepník, ktorý sme si vy-

hliadli. Teraz sa jedná o položku číslo šesť, takže by sme nemali dlho čakať. Dražba sa začne každú chvíľu.“

Julia prikývla. „Kým budem na teba čakať, pôjdem sa prejsť. Potrebujem na vzduch.“

„V poriadku.“ Alicia vybrala z tašky kľúče a podala ich Julii. „Ak by to prídlho trvalo. V opačnom prípade sa o polhodinu stretneme pred hlavným vchodom. Možno budem potrebovať pomocť znieť svoju trofej po schodoch.“

„Ďakujem.“ Julia si vzala kľúče. „Uvidíme sa o chvíľu.“

Vyšla z miestnosti a chodbou sa dostala do vstupnej haly, ktorá teraz zívila prázdnotou. Postála a zahľadela sa na anjelikov na strope. Hodila pohľad na dvere, ktoré viedli k salónu s koncertným krídlom, kde si raz zahrala. Dvere na opačnej strane haly boli pootvorené.

Podľahla náhlemu nutkaniu a podišla k nim. Ešte pár sekúnd váhala a napokon prekročila prah. Rozľahlú miestnosť naplňalo tlmené januárové svetlo. Nepoužívaný nábytok bol presne taký, ako si ho pamätala. Prešla ďalšími miestnosťami a konečne naďabila na dvere vedúce do salóna.

Cez dlhé okná dnes neprenikali slnečné lúče a v miestnosti bolo príšerne chladno. Prešla okolo kozuba a pohoviek, z ktorých k nej zavalnul neprijemný pach potuchliny, a zamierila ku krídlu.

Až teraz si všimla vysokú postavu v okne za klavírom otočenú chrbtom k nej. Muža napoly zakrýval damaskový záves, už taký vetchý, že pripomínal priesvitnú pokožku, cez ktorú vidno vnútornosti. Uprene hľadel kamsi do diaľky. Nehýbal sa, stál pokojne ako socha. Zjavne ju nezačul.

Stuhla na mieste. Okamžite ho spoznala.

Pochopila, že vtrhla do súkromného priestoru, kde sa oddával rozjímaniu. Otočila sa a tak ticho, ako vedela, sa dala na odchod.

Keď bola pri dverách, zrazu začula jeho hlas.

„Môžem vám nejako pomôcť?“

Zvrtla sa. „Prepáčte, nemala by som tu byť.“

„Nie, to by ste nemali.“ Uprene na ňu hľadel. Potom zvrátil obočie. „Nepoznáme sa?“

Stál na opačnom konci salóna a delila ich od seba takmer desaťmetrová vzdialenosť, ale Julia si pamätala tie husté gaštanové kučery, vykrojené pery aj chudé telo, ktoré zosilnelo a vytiahlo sa minimálne o tridsať centimetrov, odkedy sa naposledy videli.

„Áno, ibaže... bolo to už veľmi dávno,“ jachtala Julia. „Ospravedlňujem sa, pôjdem.“

„Ale no tak.“ Tvár sa mu rozjasnila a usmial sa. Spoznal ju. „Ty si malá Julia, záhradníčkova dcéra. Momentálne svetoznáma koncertná klaviristka. Mám pravdu, však?“

„Áno, som to ja,“ prikývla, „ale nie som si istá, či som ,svetoznáma.“

Kit sa zamračil. „Nebud' skromná, Julia. Mám niekoľko tvojich albumov. Si slávna! Celebrita! Čo tu vlastne robíš? Určite tráviš väčšinu svojho života v päťhviezdičkových hoteloch v krajinách po celom svete.“

Julia si uvedomila, že Kit zjavne o ničom nevie.

„Prišla som... navštíviť svojho otca,“ zaklamala.

„Nuž, je to pre nás všetkých pocta,“ vystrúhal poklonu Kit. „Každému sa chválím, že som bol jedným z tvojich prvých poslucháčov, keď si tu hrala ,Clair de Lune'. Aká náhoda, že sa znova stretávame v tejto miestnosti. Práve keď sa chystáme predať dom.“

„Áno. Mrzí ma to,“ povedala neisto.

„Nech ťa to nemrzí. Bude to tak lepšie. Teta Crawfordová ho počas svojho života nechala schátrať a môj otec nemal peniaze ani záujem riešiť to. Ak mám byť úprimný, mám šťastie, že som našiel niekoho, vďaka komu sa ho zbavím. Oprava bude stáť majetok.“

„Takže Whartonský park je tvoj?“ spýtala sa.

„Áno, obávam sa, že je to za trest. Po tete Crawfordovej ho zdedil môj otec, ktorý nedávno zomrel. Takže ostal mne. Problém je, že spolu s ním som zdedil kopu dlhov a hromadu zmätkov. Čo už,“ pokrčil plecami. „Prepáč mi, že som taký znechutený.“

„Iste ti bude za ním aspoň trochu smutno.“

Ešte vždy stáli desať metrov od seba. Kit si vopchal ruky do vreciek na nohaviciach a podišiel k nej. „Ak mám byť úprimný, mne osobne nie. Chodieval som sem iba na prázdniny, keď som bol malý, takže k tomuto miestu nemám veľké emocionálne puto. A hrať sa na milostpána nie je moja šálka kávy. Na druhej strane musím sa priznať, že rozhodnutie predať tristo rokov rodinnej histórie ma stálo niekoľko bezsenných nocí. Ale mám na výber? Whartonský park je vo vážnych dlhoch. Musím ho predať, aby som vyplatil veriteľov.“

„Predávaš celé sídlo?“ spýtala sa.

Kit si hrabol rukou do neposlušných vlasov a vzdychol si. „Podarilo sa mi dojednať sa s kupcom, že si nechám aspoň staré stajne a chalu-

py s dvorom uprostred, v ktorých kedysi žili robotníci, a ešte niekoľko biednych akrov. Od cesty tam vedie samostatný chodník, takže nemusím používať hlavný vstup. Môj nový domov je dosť ošarpaná vlhká chalupa bez ústredného kúrenia," usmial sa. „Ale je to lepšie ako nič. Momentálne ju renovujem. Myslím, že to bude okej, keď sa to dokončí.“

„V tom dome žili moji starí rodičia a narodila sa tam moja matka," povedala Julia. „Chalupy a dvor sa mi nikdy nezdali ošarpané, ani som si nevšimla, že by mali problém s vlhkosťou. Ale asi to tak bude.“

„Prepáč," začervenal sa Kit. „Bože, muselo to vyznieť arogantne a povýšenecky. Vlastne som o to miesto bojoval, pretože ho považujem za veľmi pekné. Vážne," zdôraznil. „Teším sa, že tam budem môcť bývať. A dúfam, že keď zrenovujem ostatné budovy a chalupy naokolo, budem ich môcť prenajať. Získam tak nejaký príjem.“

„Kde si býval doteraz?“

„Podobne ako ty, aj ja som bol dlhý čas v zahraničí. Akosi som sa zatiaľ neusadil..." Kit sa odmlčal a otočil sa k výhľadu za oknom. „A na tieto miesta nemám ktovieaké spomienky. V detstve som tu strávil niekoľko mizerných letných prázdnin.“

„Ja som Whartonský park zbožňovala.“

„Nuž, je to pekné staré sídlo a okolie je nádherné," neochotne pripustil Kit.

Julia sa naňho zahľadela. Videla, že je pekne dotmava opálený, ale vyzeral strhaný a vyčerpaný. Nevedela, čo ešte dodať, a tak povedala: „Tak teda dúfam, že budeš vo svojom novom domove šťastný. Už by som mala ísť.“

„Aj ja by som mal ísť a zažiť sa niekde vzadu v miestnosti, kde prebieha dražba.“

Kráčali vedľa seba tmavými izbami až k hale.

„Takže," prihovoril sa jej priateľsky, „kde teraz bývaš? Nepochybne v nejakom peknom apartmáne s výhľadom na Central Park.“

„To sotva. Žijem v Blakeney, v malej vlhkej chalupe, ktorú som si kúpila pred pár rokmi, keď mi všetci hovorili, že mám investovať do nehnuteľností. Posledných osem rokov som ju v lete prenajímala dovoľenkárom.“

„Ale iste máš strechu nad hlavou aj na inom mieste," zamračil sa Kit. „Celebrity zo stránok lesklých časopisov sa neobjavujú vo vlhkých chalupách severného Norfolkku.“

„Nepózujem pre lesklé časopisy,“ odsekla Julia. „Je to dlhý príbeh,“ dodala, keď vošli do vstupnej haly. Cítila, že sa jej na jazyk tlačí otázka: „Stoja ešte staré skleníky?“

„Neviem,“ pokrčil Kit plecami. „Ak mám povedať pravdu, zeleninový záhradu som ešte nenavštívil. Mal som dosť práce s inými miestami.“

Julia si všimla, že jej sestra netrpezlivo prešľapuje neďaleko dverí aj s črepníkom pri nohách.

„Tak tu si, Kit!“ Pristúpila k nim žena s mohutnou postavou, s gaštanovými vlasmi a hlbokými hnedými očami presne ako on. „Kde si bol? Aukcionár potrebuje s tebou súrne hovoriť o jednej váze. Myslí si, že by mohlo ísť o dynastiu Ming, či také niečo. Vraj by si ju mal stiahnuť z dražby a dať ju oceniť v Sotheby’s.“

Julia videla, že na Kitovej tvári sa mihol záblesk podráždenia. „Julia, zoznám sa, prosím, s mojou sestrou Bellou Harperovou.“

Bella si letmo premerala Juliou od hlavy po päty. „Ahoj,“ odmerane ju pozdravila a chytila Kita pod pazuchu. „Musíš hneď hovoriť s aukcionárom,“ odhodlane zopakovala a ťahala ho preč.

Kit sa otočil za Juliou a po tvári mu preletel úsmev. „Rád som ťa stretol,“ zavolať a viac ho nebolo.

Julia sa pobrala za Aliciou, ktorá hľadela za odchádzajúcou dvojicou.

„Ty ju poznáš?“ zvedavo sa jej spýtala.

„Koho?“ nechápavo nadhodila Julia, chytila opačný koniec črepníka a obe ho vliekli dolu schodmi.

„Tú otrasnú Bellu Harperovú. Videla som, ako ste sa pred chvíľou zhovárali.“

„Nepoznám ju. Iba jej brata Kita.“

Prišli k autu a Alicia otvorila kufor, aby doň naložili črepník. „Myslíš lorda Christophera Whartona, právoplatného dediča tohto panstva?“

„Áno, vyzerá to tak,“ prikývla. „Pred rokmi som sa s ním stretla v tomto dome a dnes som naňho znova naďabila.“

„Ty si ale tajnostkárka, Julia. Keď sme boli deti, nikdy si mi nepovedala, že ste sa stretli,“ zachmúrila sa Alicia. Vybrala z kufru starý pršiplášť, prikryla ním črepník a pripevnila ho bočným pásom. „Dúfajme, že vydrží cestu domov,“ povedala a zabuchla dvere kufru. Obe nasadli do auta a Alicia naštartovala.

„Nedáme si v pube nejaký rýchly drink a sendvič?“ navrhla. „Mohla by si mi porozprávať, ako si sa zoznámila so sympatickým lordom Kitom. Dúfam, že je príjemnejší ako jeho sestra. Párkrát som sa s ňou stretla na miestnych večierkoch, správala sa voči mne, akoby som stále bola záhradníkova dcéra. Vďaka Bohu, že titul dedí najbližší mužský potomok. Ak by sa Bella narodila ako muž, bola by ako buldozér!“

„Hej, nezdá sa, že by sa Kit na ňu podobal,“ ozvala sa potichu Julia. Obrátila sa k sestre. „Ďakujem za ponuku, ale ak ti to neprekáža, radšej by som šla hneď domov.“

Alicia si všimla únavu v sestriných očiach. „Okej,“ prikývla, „ale cestou sa zastavíme v obchode a kúpime nejaké potraviny.“

Julia nenamietala, cítila sa prislabá, aby protestovala.

Alicia trvala na tom, aby Julia sedela na pohovke, kým zakúri a vyloží potraviny z miestneho supermarketu. Julii tentoraz neprekážalo, že jej sestra behá okolo nej. Výlet – prvý po niekoľkých týždňoch – ju vyčerpal. Návrat do Whartonského parku a stretnutie s Kitom ju rozrušili.

Alicia sa vynorila z kuchyne s podnosom a položila ho pred Juliu. „Uvarila som ti polievku. Prosím ťa, najedz sa.“ Zodvihla hnedú obálku, ktorú Julia nechala na konferenčnom stolíku. „Smiem?“ spýtala sa. „Samozrejme.“

Alicia vytiahla z obálky maľby, položila ich na stôl a študovala ich. „Sú pekné,“ skonštatovala, „bude to dokonalý darček pre ocka. Dáš ich zarámovať?“

„Ak to stihnem, tak áno.“

„Prídeš k nám budúcu nedeľu na oslavu jeho narodenín, však?“ spýtala sa Alicia. Julia neochotne prikývla a chytila do ruky lyžicu.

„Zlatko, chápem, že to bude pre teba ťažké, rodinné stretnutia ťa iste momentálne vôbec nelákajú, ale všetci sa na teba veľmi tešia. A ocko by bol zdrvený, keby si neprišla.“

„Prídem. Určite.“

„Dobre.“ Alicia hodila pohľad na hodinky. „Asi by som sa mala vrátiť do nášho blázinca.“ Prevrátila oči, podišla k Julii a stisla jej plece. „Čo by som ešte pre teba mohla urobiť?“

„Nič, ďakujem.“

„Okej.“ Alicia pobožkala Juliu na vlasy. „A počúvaj ma, ostaneme v kontakte, nezabúdaj si zapínať mobil. Mám o teba strach.“

„Je tu mizerný signál,“ zamrmala Julia, „ale posnažím sa.“ Hľadela

na Aliciu, ktorá sa pobrala k dverám. „A vďaka. Ďakujem ti, že si ma vzala do Whartonského parku.“

„Bolo mi potešením. Stačí zavolať a som tu. Drž sa, Julia.“ Dvere za Aliciou sa zatvorili.

Julia sa cítila ospalo a letargicky. Nechala nedojedenú polievku na stole, unavene vyšla hore schodmi, sadla si na posteľ a ruky založila do lona.

Nechcem sa cítiť lepšie. Chcem trpieť tak ako oni. Nech sú kdekoľvek, sú spolu, zatiaľ čo ja som tu ostala sama. Chcem vedieť, prečo ma nevzali so sebou. Pretože nie som ani tu, ani tam. Neviem ani žiť, ani umrieť. Každý chce, aby som si vybrala život, ale ak by som to urobila, musela by som ich nechať odísť. A to nedokážem. Ešte nie...

3

Nasledujúcu nedeľu dve minúty pred jednou nahnala Alicia svoju rodinu do obývačky.

„Alicia, miláčik, daj si trochu vína.“ Max vtisol manželke do ruky pohár a pobožkal ju na líce.

„Rose, okamžite odlož ten iPod!“ skríkla Alicia na trinásťročnú dcéru, ktorá sa otrávene rozvaľovala na gauči. „A všetkých vás prosím, aby ste sa správali slušne.“ Alicia si sadla na lavičku pri kozube a riadne si odpila z vína.

Kate, pekná osemročná blondínka, sa prikradla k nej. „Mami, páči sa ti moje oblečenie?“ spýtala sa.

Alicia sa prvý raz pozornejšie zahľadela na nesúrodú farebnú zmes. Kate mala na sebe žiarivoružové tričko, žltú bodkovanú sukňu a tyrkysové legíny. Vyzerala ako strašidlo, ale už bolo neskoro – otcovo auto vošlo na príjazdovú cestu.

„Starký je tu!“ skríkol nadšene šesťročný James.

„Poďme za ním,“ zapišťal štvorročný Fred a zamieril k dverám.

Alicia sledovala, ako sa k nemu pridali ostatné deti, a na perách jej pohrával spokojný úsmev. Deti otvorili vstupné dvere, vyrojili sa von a obstali auto.

O chvíľu vnúčatá dotiahli Georgea Forresteru do obývačky. Vo veku šesťdesiatpäť rokov bol stále príťažlivým mužom – mal štíhlu postavu a husté vlasy, ktoré len kde-tu nad spánkami chytali striebřistý nádych. Prúdila z neho autorita a sebavedomie, ktoré nabral rokmi prednášania pred obecnstvom.

George bol uznávaný botanik, pôsobil ako profesor na Východoanglickej univerzite a často prednášal v Kráľovskej záhradníckej spoločnosti a v Kew. Ak sa práve nedelil o svoje poznatky, navštevoval vzdialené miesta a po celom svete hľadal nové cudzokrajné rastlinné druhy.

Ako ochotne priznával, práve to mal na svojej práci najradšej. Často pred dcérami spomínal, ako sa raz vybral do skleníkov vo Whartonskom parku s očakávaním, že podľahne čaru tamojších preslávených zbierok orchideí, no namiesto toho sa až po uši zamiloval do mladej krásky – budúcej manželky a matky ich dvoch dcér –, na ktorú naďabil pri orchideách. Vzali sa po pár mesiacoch.

George zamieril k Alicii. „Ahoj, moja drahá, vyzeráš nádherne ako vždy. Ako sa máš?“

„Ďakujem, dobre. Všetko najlepšie k narodeninám, ocko,“ povedala a objala ho. „Dáš si drink? V chladničke máme šampanské.“

„Prečo nie?“ usmial sa a oči sa mu zúžili. „Aké bizarné – oslavovať, že mám o krok bližšie k hrobu.“

„No tak, ocko!“ karhavo sa naňho pozrela Alicia. „Nehovor hlúposť. Všetky moje kamošky sú do teba ešte vždy zamilované.“

„Nuž, to je niečo, čo poteší každého chlapa, ale nič sa tým nemení. Dnes,“ obrátil sa k vnúčatám, „sa z vášho starého otca stal penzista.“

„Kto je to penzista?“ spýtal sa Fred.

O dva roky starší a múdrejší James šťuchol bračeka medzi rebrá. „Predsa starý človek, ty hlupáček.“

„Idem po šampanské,“ povedal Max a žmurkol na Aliciu.

George sa usadil na lavičku pri kozube oproti svojej dcére a vystrel si nohy. „Ako sa mávate?“

„Hekticky, ako vždy,“ vzdychla si Alicia. „A čo ty?“

„Takisto,“ skonštatoval George. „Ale vlastne mám vzrušujúce správy. Minulý týždeň mi volal kolega z Ameriky, ktorý prednáša na Yaleovej univerzite. V máji plánuje výskumnú výpravu na Galapágy a chce, aby som sa k nemu pridal. Vždy som tam túžil ísť a doteraz sa mi to nepodarilo. Veď viete – Darwinov *Pôvod druhov* a tak ďalej. Len aby ste vedeli, budem preč dobré tri mesiace, pretože ma okrem iného požiadali o niekoľko prednášok, kým budem v Štátoch.“

„Takže nemáš v úmysle spomaliť ani ako penzista?“ spýtala sa s úsmevom Alicia.

Fred doskackal na jednej nohe k Georgeovi. „Starký, kúpili sme ti fakt *cool* darček. Je to...“

„Sklapni, Fred. Je to prekvapenie,“ zahriakla ho z pohovky Rose, znudená tínedžerka.

Max sa vrátil s otvoreným šampanským a nalial im do troch pohárov.

„Na zdravie všetkým!“ George zdvihol pohár k perám. „Na ďalšiu šesťdesiatpäťku.“ Odpil si. „Julia príde?“ spýtal sa.

„Povedala, že áno. Možno bude chvíľku meškať.“

„Ako je na tom?“ opýtal sa.

„Nie veľmi dobre,“ pokrútila Alicia hlavou. „Minulý víkend som ju vzala do Whartonského parku. Tam sme pre teba našli darček. Dražili zariadenie. Vyzerala... hm, myslím, že o trochu lepšie, ale to ešte nemusí nič znamenať.“

„Taká strašná vec,“ vzdychol si George. „Cítim sa taký... bezmocný.“

„To my všetci, ocko,“ povedala Alicia zronene.

„Najskôr ako jedenástročná prišla o matku a teraz toto...“ bezradne pokrčil plecami George. „Je to neférové.“

„Je to hrozné,“ prisvedčila, „a človek nevie, čo má urobiť alebo povedať. Julia vtedy niesla matkinu smrť veľmi ťažko. Iste si to pamätáš, oci. Je to, akoby navždy prišla o troch ľudí, ktorí pre ňu znamenali najviac.“

„Nespomínala, či sa vráti na Riviéru?“ spýtal sa George. „Povedal by som, že vo svojom dome by sa cítila lepšie než v tej depresívnej chalupe, kde sedí celé dni.“

„Nie. Možno by neuniesla spomienky, ktoré v nej vyvoláva to miesto. Neviem, ako by som zvládla, keby tento dom...“ zahryzla si do pery Alicia, „ostal prázdny.“

„Starký? Máš nejakú kamošku?“ Pochmúrnú náladu rozptýlila Kate, ktorá sa Georgeovi vyštverala na kolená.

„Nie, srdiečko,“ potichu sa zasmial George. „Vždy som mal oči len pre tvoju starkú.“

„Tak potom môžem byť ja tvoja kamoška, ak chceš,“ veľkodušne sa ponúkla. „V tom dome v Norwichi ti musí byť samému smutno.“

Aliciou trhlo. Kate mala vo zvyku vysloviť nahlas to, čo si všetci ostatní potichu mysleli.

„Nie som sám, zlatko.“ George jej s láskou postrapatil vlasy. „Mám svojho psíka Seeda a spoločnosť mi robia aj všetky moje rastlinky,“ stisol jej ruku. „Ale sľubujem, že ak niekedy budem potrebovať kamošku, zavolám ti.“

Alicia si všimla, že po príjazdovej ceste sa k domu pomaly blíži Juliino auto.

„Je tu, oci. Idem ju pozdraviť, uvidím, ako sa cíti.“

„Jasné,“ prikývol George, ktorý zachytil v Aliciinom hlase obavy.

Alicia prešla k vchodovým dverám a otvorila ich. Čakala, kým Julia vystúpi z auta, a premýšľala, že hoci od smrti ich matky uplynulo viac než dvadsať rokov, George si za ňu nehľadal náhradu, ako by to urobil každý iný muž. Spomenula si na rozvedené ženy, ktoré ako supy obľetovali ich stále mladého a príťažlivého otca, no on neprejavil ani náznak záujmu či potreby.

Možno mával za tie roky príležitostné známosti, no z jeho strany išlo iba o fyzickú záležitosť. Pochybovala, že by čo len uvažoval o niečom hlbšom, pretože bol presvedčený, že nikto nikdy nemôže nahraďiť jeho spriaznenú dušu, partnerku v dobrom i zlom a najmä v botanike – jej matku Jasmine. Zmieril sa s tým.

Možno práve vášň pre botaniku dokázala zaplniť prázdne miesto.

Ale to isté by predsa malo platiť aj o jej sestre...

Julia sa vynorila z auta, zakrútená do svetra väčšieho o niekoľko čísel, a prešla chodníkom k nej.

„Ahoj, zlatko. Ocko je už tu.“

„Viem. Mrzí ma, že meškám. Stratila som pojem o čase,“ vysvetľovala.

„To nič, poď ďalej.“ Alicia ukázala na hranatý darček, ktorý Julia držala pod pazuchou. „Podarilo sa ti dať zarámovať tie obrázky?“

„Áno.“

Keď vošli do izby, podišiel k nej Max. „Julia! Rád ťa vidím,“ usmial sa a objal švagrinú okolo žalostne vychudnutých pliec. „Pomôžem ti s tým?“ ponúkol sa.

„Vďaka. Ahoj, oci. Všetko najlepšie k narodeninám,“ sklonila sa k Georgeovi a pobožkala ho.

„Julia, veľmi ti ďakujem, že si prišla,“ chytil dcéru za ruku a stisol jej ju.

„Keď sme tu už všetci, čo keby si si rozbalil darčeky?“ navrhla Alicia.

„Môžem ich pre starkého otvárať ja?“ ozvalo sa spod konferenčného stolíka.

„Myslím, že starký to zvládne aj sám,“ napomenul svojho najmladšieho syna Max, zodvihol zabalený črepník a podal ho Georgeovi. „Toto je od všetkých Howardovcov. Čertovsky mi to pripomína korbel piva,“ zasmial sa a ukázal na obrysy rúčok, ktoré sa črtali pod papierom.

George sa pustil do vybaľovania aj s výdatnou pomocou malých ručičiek, ktoré sa ako na povel vynorili spod konferenčného stolíka.

„Je to hrozne veľký kvetináč, starký,“ vyhlásil Fred, keď vybalili darček. „Páči sa ti?“

George sa usmial. „Je úžasný. Ďakujem ti, Alicia, aj vám, decká.“ Pozrel sa na dcéru. „Hovorila si, že je z Whartonského parku?“

„Áno.“ Alicia žmurkla na Juliu. „Dáš teraz ockovi darček ty?“

„Pravdaže.“ Julia ukázala na balíček položený na stolíku. „Nech sa páči, otvor ho.“

Kým ho George rozbaloval, Julii sa mimovoľne mihol na tvári výraz očakávania. Ramár, ktorému zverila maľby, si dal záležať – olemoval ich bordúrou s broskyňovým nádychom a poradil jej, aby si zvolila jednoduchý čierny drevený rám.

„No teda...“ George stíchol a prezeral si jednu maľbu za druhou. Po chvíli sa ozval: „Aj tie sú z Whartonského parku?“

„Áno.“

Potichu sa posadil a zdalo sa, že si nad niečím láme hlavu. Celá rodina naňho upierala pohľad. Nakoniec prerušila ticho Alicia: „Nepáčia sa ti?“

George zdvihol hlavu a pozrel sa na Juliu, nie na Aliciu. „Julia, ja... veľmi sa mi páčia, pretože... vieš,“ usmial sa a nenápadne si utrel z oka slzu, „som si celkom istý, že ich namaľovala tvoja matka.“

Počas obeda sa rozhovor za stolom točil iba okolo toho, ako sa Jasmine maľby mohli dostať do dražby vo Whartonskom parku.

„Si si celkom istý, že ich maľovala mama?“ pýtala sa Alicia.

„Moja milá, som o tom presvedčený,“ odvetil George, pochutnávajúc si na jej dokonalej pečenej hovädzine. „Keď som prvý raz zočil vašu matku, sedela v kúte skleníka, o ktorý sa staral jej otec, mala pred sebou skicár a plechovú škatuľu s akvarelovými farbami. A neskôr, keď sme spolu cestovali a naďabali sme na nejaký pozoruhodný rastlinný druh, ja som si robil poznámky a ona ho maľovala. Jej štýl by som rozoznal aj potme. Keď prídem domov, ešte si ich preštudujem a porovnam s inými matkinými maľbami. Ale, Julia,“ prívetиво sa usmial na dcéru, ktorá sedela oproti, „nemohla si mi dať nič lepšie.“

Keď neskôr v obývačke dopili kávu, Julia vstala. „Pôjdem, oci.“

George zdvihol hlavu. „Tak skoro?“

„Áno.“

George ju chytil za ruku. „Príď ma niekedy navštíviť, dobre? Rád sa s tebou stretnem a porozprávam.“

„Okej,“ prikývla, no obaja vedeli, že nepríde.

„Veľmi ti ďakujem za tie maľby, zlatko. Znamenajú pre mňa veľa,“ dodal.

„Myslím, že môžeme vďačiť skôr šťastnej náhode, lebo som nemala tušenia, že sú matkine. Majte sa, decká,“ zamávala na rozlúčku.

„Ahoj, teta Julia,“ zborovo odzdravili.

Alicia ju na ceste k dverám chytila za ruku. „Káva budúci týždeň?“

„Zavolám ti. A ďakujem za obed.“ Julia pobožkala sestru na líce. „Ahoj.“

Alicia zavrela za sestrou dvere a vzdychla si. Zozadu sa k nej prikradli silné mužské ruky a pevne ju objali okolo pása.

„Viem, Alicia. Stále na tom nie je dobre,“ vzdychol si Max.

„Veru nie,“ prisvedčila. „Ale sama tomu veľmi nepomáha, celé dni sedí v tej mizernej chalupe. Už vyše sedem mesiacov.“

„Nuž, nemôžeš ju nútiť,“ pokrútil hlavou Max. „Aspoň dnes utrúsila zopár slov. Tak či onak, George ostáva na čaj a ja mám službu v kuchyni. Umyjem riad a ty, zlatko, choď, vylož si nohy a porozprávaj sa so svojím otcom.“

Alicia sa vrátila do obývačky, sadla si a spokojne sledovala, ako sa jej otec spolu s vnukmi trápi so skladačkou. Rose sa vykradla na poschodie do svojej izby a z kuchyne sa ozýval hlas jej mladšej dcéry, ktorá pomáhala Maxovi. Zadívala sa do ohňa a premýšľala nad novoobjavenými akvarelnými orchideami a nad Juliou.

Keď im matka umrela v žalostne mladom veku po boji s rakovinou vaječníkov, Alicia sa ako štrnásťročná stala Juliinou pestúnkou. Zo všetkých síl sa snažila vynahradiť mladšej sestre matku. George bol často preč – buď prednášal, alebo bol na vedeckých výpravách – a Alicii sa zdalo, že domov sa vracia tak zriedka, ako je to len možné. Pochopila, že je to otcov spôsob, ako sa vyrovnáť so stratou manželky, a nikdy sa nesťažovala na jeho neprítomnosť.

Po Jasmininej smrti sa Julia utiahla do seba. Alicia videla, ako hlboko sa bolesť z matkinej straty vpísala do jej tváre. Nech sa akokoľvek snažila pomôcť a utešiť ju, Julia akoby od začiatku odmietala Aliciinu dobre mienenú starostlivosť. Počas náročných rokov dospievania sa jej nikdy nezdôverovala ohľadom školy, kamarátok ani chlapcov. Vybudovala si okolo seba a svojich myšlienok obran-

ný múr a všetok voľný čas trávil zdokonaľovaním techniky hry na klavíri.

Alicia postupne začala vnímať „čierno-biele zubiská“ (ako nazvala klavír v študovni) ako svojho rivala, s ktorým bojovala o Juliinu pozornosť. Jej zmysel pre povinnosť a starostlivosť o Juliu – čo bola matkina prosba na smrteľnej posteli – ju viedli k tomu, že potláčala vlastné túžby a potreby. Keď ju ako osemnásťročnú prijali na štúdium psychológie na Durhamskej univerzite, Julia bola na strednej škole. Hoci mali v dome gazdinú, ktorá tam aj prespávala, ak bol George preč, Alicia nemala pocit, že si môže dovoliť nechať Juliu samu. A tak radšej šla študovať na menej prestížnu Norwichskú univerzitu. V tom istom roku, keď Julia získala štipendium na Kráľovskej vysokej škole hudby, Alicia spoznala Maxa.

Alicia, ktorá prežila netypické a často veľmi osamelé detstvo, snívala o manželovi, veľkej rodine a útulnom dome, kde si budú všetci spoločne nažívať. Jej sestra zdedila otcove túlavé topánky, no Alicia túžila po bezpečí a láske. Max ju požiadal o ruku a o pol roka sa vzali. Do roka čakala Rose a odvtedy sústredila všetku pozornosť na deti, ktorým chcela dať všetko to, čoho sa jej počas detstva nedostávalo.

Ak aj boli jej vyhliadky obmedzené, Alicia to prijala. Čo však znášala ťažšie, bola Juliina vytrvalá antipatia voči nej. Odkedy jej kariéra naberala na obrátkach a stala sa celebritou vo svete klasickej hudby, takmer sa neozývala. Pred siedmimi mesiacmi ju Julia opäť potrebovala a Alicia bola okamžite pri nej. Doviedla ju domov do Norfolkku a snažila sa ju utešiť. No jednoducho cítila ten istý odstup a podprahové vzájomné napätie.

Rovnako ako pred dvadsiatimi rokmi, Alicia ani teraz nevedela, ako sa k sestre priblížiť.

„Mami, pečiem vílie koláčiky k čaju. Kde je tácka, kam by som ich mohla položiť?“

Keď Alicia zodvihla hlavu, zbadala v obývačke Kate.

Vytrhnutá z myšlienok vstala. „Idem, zlatko, hneď to bude.“

Keď sa Julia ráno prebudila, ostala ležať a čakala, kým jej myseľ ako vždy zaplavia temné myšlienky. Zakaždým prichádzali spolu s pocitom bezmocnosti, ktorý sa zákerne zahryzol do prvých príjemných sekúnd po precitnutí...

No tentoraz neprišli.

A tak namiesto toho, aby sa otočila a zakryla si uši, akoby tak mohla pred nimi uniknúť, vstala.

Podišla k oknu spálne a odtiahla závesy.

Neveľká chalupa s dvomi izbami dole a s dvomi hore sa tešila obľube dovolenkárov práve pre svoj veľkolepý výhľad. Navyše pre svoju polohu na trávnom vršku poskytovala obyvateľom tú výhodu, že síce sa nachádzala v dedine, no zároveň ponúkala pokoj a otvorený priestor.

Zubaté slnko dnes vrhalo iskrivé januárové svetlo na inovárou pokrytý svah. Dolu bol blakeneský prístav a za ním sa trblietalo more. Julia otvorila malé okno dokorán a zhlboka sa nadýchla. Dnes, pomyslela si, by konečne mohla začať veriť, že raz príde jar.

Náhle ju striaslo. Zavrela okno a na tenké tričko si prehodila sveter. Potom zišla dolu a urobila si čaj.

Kým prišlo poludnie, bola si istá, že niečo v jej vnútri sa zmenilo. Nech sa akokoľvek snažila rozpamätať, čo v tejto chalupe robila deň čo deň po niekoľko posledných mesiacov, nešlo jej to. Minúty plynuli, cítila sa nepokojne, dokonca znudene. Bezvýsledne prečesávala svoju myseľ, hľadajúc chodníček k predchádzajúcej apatii, ktorá bola jej záchranou, no márne.

Zmocnil sa jej pocit klaustrofóbie a uvedomila si, že musí ísť von. Hodila na seba sako, šatku a gumáky, otvorila vchodové dvere a vychodovala trávnikom k morskému brehu.

Prístav bol vyľudnený. Malé člny kotviace počas zimy pri brehu tiež

pôsobili nepokojne, ich rahná cinkali, akoby chceli svojim majiteľom pripomenúť, že ich onedlho budú znova potrebovať. Julia prešla prístavom a zamierila k dlhému výbežku zeme, kde bývali tulene. Na veľkú radosť turistov, ktorí ich sem chodievali obdivovať na člnoch, sa vyhrievali na slnku.

Ladový vietor jej olizoval tvár, a tak si vyhrnula golier saka. Kráčala a tešila sa, že je úplne sama. Do výbežku pevniny z oboch strán narážali vlny a jej sa zdalo, akoby kráčala preč zo sveta.

Pustila sa dolu výbežkom a zastavila sa, až keď ju od vody delilo len niekoľko centimetrov. More na tomto mieste bolo hlboké a studené. Silný spodný prúd by ju okamžite odniesol ďaleko od brehu. Poobzerala sa okolo seba, aby sa uistila, či je naozaj celkom sama.

Ak by sa hodila do vody, nikto by ju nezachránil...

... a bolo by po všetkej bolesti.

Prinajhoršom by navždy zaspala. Prinajlepšom by ich znova uvidela.

Julia opatrne strčila špičku čižmy ponad okraj brehu.

Teraz by to mohla urobiť...

Teraz!

Čo by ju mohlo zastaviť?

Pozrela sa dolu na sivú vodu a odhodlávala sa vrhnúť vpred, ale...

Nedokázala to.

Bezmocne sa zadívala na zimné biele slnko. Zaklonila hlavu a z hrude sa jej vydral divoký výkrik.

„PREČO?!“

Klesla dolu a kolená jej tvrdo narazili o zem pokrytú roztápajúcou sa námrazou. Kvílila a bila do nej pästami, zmietaná zúrivosťou, bolesťou a hnevom.

„Prečo práve oni?! Prečo oni?!“ opakovala stále znova a znova, až kým viac nevládala, a rozvzlykala sa.

S vystretými rukami si ľahla na zem, jej slzy sa miešali s rosou na tráve. Plakala ako o život, akoby dobiehala celých sedem mesiacov, keď nevyronila ani slzu.

Nakoniec ostala ležať nehybná, tichá a prázdna. Po chvíli sa posadila, zdvihla sa na kolená, akoby sa modlila, a prihovorela sa im.

„Musím... žiť! Musím nejako žiť... Bez vás...“ fíkala. Zdvihla ruku a naťahla dlane k nebu. „Pomôžte mi, prosím, pomôžte mi, pomôžte mi!“ klesla nazad, vložila si tvár do dlaní a ďalej kľáčala na kolenách.

Vnímala rytmické nárazy morských vĺn naokolo. Sústredila sa na tento zvuk a zistila, že ju upokojuje. Cítila nepatrné teplo slnka, ktoré sa jej opieralo do chrbta. Náhle a nečakane ju naplnil pokoj.

Netušila, ako dlho trvalo, kým vstala. Bola premočená od námrazy, nohy sa jej podlamovali a ruky jej stuhli od chladu. Obrátila sa a vliekla sa domov.

Kým prišla k chalupe, triasla sa, unavená prechádzkou aj z uvoľnenia dlho potláčaných emócií. Otočila kľučku na vstupných dverách a v tej chvíli začula, ako niekto volá jej meno. Pozrela sa dolu kopcom a zbadala, ako sa k nej náhli úzkym chodníkom od Hlavnej ulice Kit Crawford.

„Ahoj,“ pozdravil ju, keď k nej dorazil. „Chcel som ťa navštíviť, ale nebola si doma. Do schránky som ti hodil odkaz.“

„Och.“ Bola dezorientovaná a sotva pripravená zhovárať sa s niekým.

Kit sa na ňu zahľadel. „Si mokrá ako myš. Dofrasa, čo si robila?“ Nechápavo sa pozrel k oblohe. „Veď nepršalo.“

Julia otvorila vchodové dvere a šliapla na poskladaný útržok papiera, ktorý jej Kit vhodil dnu cez schránku. Zohla sa a zdvihla ho.

„Nechal som ti svoje telefónne číslo,“ ukázal na odkaz. „Ale keďže som ťa zastihol, myslíš, že by sme sa mohli trochu pohovárať?“

Julia vedela, že vonkoncom nepôsobí nadšene, okrem toho začínala drkotať zubami. „Myslím si, že musím ísť rovno do vane,“ vyhlásila, dúfajúc, že to bude dostatočný dôvod, aby odišiel.

Kit sa však nedal odradiť a vošiel za ňou dnu. „Áno. Tvoje vzácne prsty sú doslova modré. Predsa nemôžeme dopustiť, aby naša najslávnejšia mladučka britská klaviristka mala omrzliny, všakže?“ zavrel za sebou dvere a striasol sa. „Márnosť, aj tu mrzne. Počuj, choď si dať horúci kúpeľ, ja zatiaľ založím oheň a urobím kávu.“

Julia si ho pár sekúnd premeriavala. „Chvíľu mi to potrvá. Potrebujem sa roztopiť a riadne sa zohriať.“

„Neponáhľam sa,“ vlúdne vyhlásil. „Len choď.“

Julia si užívala teplý kúpeľ a čakala, kým sa jej prehrejú chodidlá aj mozog. Dumala nad Kitovou prítomnosťou. Nebola zvyknutá na neohlásené návštevy a nebola si istá, či sa jej to páči.

Napriek tomu... keď bola tam vonku, uvedomila si, že tam, kde uviazla pred siedmimi mesiacmi, už viac nemôže ostať. Musí už urobiť to, čo jej každý prízvukoval – musí sa pohnúť vpred.

Mohla si vybrať smrť.

No ona si vybrala život.

Natiahla si džínsy a starý vlnený sveter a zišla dolu. Kit sedel na pohovke, na stehne mal položený malý balíček. Rozkúril v kozube tak, ako sa to Julii nikdy nepodarilo, nech sa o to akokoľvek snažila.

„Ako si ma našiel?“ spýtala sa ho, keď sa uvelebila pri ohni.

„Vďaka mojej sestre Belle, pravdaže,“ vysvetľoval Kit. „Pozná tu každého. Presnejšie povedané, dáva si záležať na tom, aby tu poznala každého. A ak jej ktosi náhodou unikne, nájde niekoho, kto sa s ním pozná. V tomto prípade je to tvoja sestra Alicia. Skúšal som sa ti dovolať, ale podľa všetkého máš stále vypnutý mobil.“

Julia si previnilo spomenula na sedemnášť odkazov, ktoré si nevyočula, keď ho zapla naposledy. „Je tu veľmi slabý signál.“

„To nič. V prvom rade sa ti chcem ospravedlniť.“

„Za čo?“

Kit sklopil oči. „Netušil som, čo sa ti stalo. Ako som spomínal, dlhé roky som žil v zahraničí. Do Anglicka som sa vrátil iba pred pár mesiacmi.“

„Kto ti to povedal?“

„Bella, samozrejme. Zjavne tu toho boli plné noviny. Som si istý, že väčšinou neboli presné, ako to už v takých prípadoch býva.“

„Ja... neviem,“ zahabkala Julia. „Nečítala som ich, to iste chápeš.“

„Pravdaže.“ Kit sa cítil nesvoj. „Je mi to ľúto, Julia. Muselo... musí to byť pre teba strašné.“

„Áno.“ Julia – kvôli nim obom – rýchlo zmenila tému. „Tak teda, prečo si sa chcel so mnou stretnúť?“

Kit sa rozžiari. „Našiel som niečo, čo by mohlo zaujímať teba aj tvoju rodinu.“

„Vážne?“

„Áno. Pamätáš si, ako som ti spomínal, že renovujem chalupy s dvorom vo Whartonskom parku?“

Julia prikývla.

„Nuž, vysvitlo, že môj nový dom patrila kedysi tvojim starým rodičom. Inštalatéri v ňom vytrhávali podlahové dosky a našli toto.“ Kit ukázal na balíček položený na svojej nohe.

„Čo je to?“

Julia sledovala, ako Kit opatrne rozbaľuje balíček a vyberá z neho malú knihu viazanú v koži. Zamával ňou. „Je to denník, začína sa ro-

kom tisícdeväťstoštyridsaťjeden. Narýchlo som ho preletel, sú to zápisky vojnového zajatca vo väzení v Čangi.“

Julia zvrátila obočie. „To je v Singapore, nie?“

„Áno,“ odvetil. „Veľa britských vojakov, ktorí v tom čase bojovali v Malajzii, tam zásluhou Japončikov nejaký čas pobudlo. Nevieš, či bol tvoj starý otec vojnovým zajatcom?“

„Starý otec Bill často spomínal Východ, ale väčšinou v súvislosti s krásnymi kvetmi, ktoré tam rástli,“ usmiala sa Julia. „Čangi nikdy.“

„No, nepredpokladám, že by sa zmieňoval o takých veciach pred malým dieťaťom, ale tento denník s veľkou pravdepodobnosťou patril jemu – podľa toho, čo si hovorila,“ skonštatoval. „Nemyslím si, že by mohol patriť niekomu inému, keďže tvoj starký prežil v tom dome celý život.“

„Smiem?“ Julia natiahla ruku a Kit jej podal denník. Otvorila ho na prvej strane. Koža ochránila tenučký papier pred zubom času, takže bol stále dobre čitateľný. Elegantné, čiernym atramentom napísané písmená boli úhľadne poukladané vedľa seba a svedčili o tom, že autor denníka mal zručnú ruku.

„Spoznávaš písmo starého otca?“ spýtal sa Kit.

„Ak mám byť úprimná, nespomínam si, že by som niekedy videla jeho písmo. Poznámky o rozličných druhoch orchideí, ktoré pestoval v skleníkoch, zvyčajne zapisovala matka,“ zamyslela sa Julia. „Možno môj otec pozná jeho písmo. Alebo, pravdaže, moja stará matka. Má už vyše osemdesiat, ale podľa toho, čo som počula, je stále čulá a hlava jej slúži veľmi dobre. Ale ak to aj je jeho denník, otázne je, prečo ho ukryl.“

„Nuž, prečítal som si niečo o zážitkoch vojnových zajatcov v rukách Japoncov a nebolo to nič príjemné. Možno ho ukryl, lebo nechcel rozrušiť manželku. Mohol by som si ho požičať, keď si ho tvoja rodina prečíta? Historické svedectvá z prvej ruky sú vždy fascinujúce.“

„Áno, iste,“ pritakala Julia s pocitom viny, že o minulosti starého otca Billa vie tak žalostne málo.

Kit vstal. „A... chcel by som ťa ešte poprosiť o láskavosť.“ Prešiel k nevelkej poličke vedľa kozuba a vytiahol jednu knihu. „Myslím si, že toto je moje.“

Držal v rukách *Detskú knihu zázrakov*, ktorú Julia minule kúpila za jednu libru na dražbe vo Whartonskom parku.

„Sotva môže byť tvoja. Je z roku tisícdeväťstodvadsaťšesť.“

„Hm, úžasné, aké zázraky dnes dokáže robiť plastická chirurgia,“ uškrnul sa Kit. „Ale vážne, tá kniha vlastne patrila môjmu starému otcovi. Myslíš, že by to bola férová výmena za denník?“

„Samozrejme.“

„Vďaka. Pozri, Julia...“ Kit sa zrazu zdal byť v rozpakoch. „Umiem od hladu a chcel som sa ťa spýtať, či by sme spolu nezašli niekam...“ prerušilo ho zvonenie mobilu. „Prepáč, musím to zdvihnúť,“ priložil si telefón k uchu. „Haló? Ahoj, Annie...“ Chvíľu počúval a potom pokrútil hlavou. „Nepočujem ťa, je tu otrasný signál. Čože? No nič, nepočujem ťa. Prídem za tebou. Vďaka, maj sa. Prepáč, Julia, musím ísť,“ vstal, pobral sa k dverám a potom sa k nej otočil. „Daj mi vedieť, ako to dopadlo s denníkom, dobre?“

„Pravdaže. A ďakujem ti, Kit, že si si našiel čas a priniesol mi ho.“

„To je v poriadku. Mimochodom, bol som sa pozrieť na skleníky. Síce stoja, ale bohvie, v akom sú stave, súdiac podľa zanedbanej zeleninovej záhrady. Príď sa na ne čím skôr pozrieť, ešte kým tam nebývajú noví podnájomníci. Pekný deň, Julia,“ unavene sa na ňu usmial a zavrel za sebou dvere.

Neskoré popoludnie našlo Juliu na tom najnepravdepodobnejšom mieste – v supermarkete v neďalekom mestečku Holt. Po Kitovom odchode sa bezcieľne ponevierala po chalupe, chcela si oddýchnuť, no potom definitívne pochopila, že je hladná. Nie že by si len dala niečo malé, ale prvý raz po dlhých týždňoch priam umierala od hladu. Ešte kým sedela na parkovisku, zhltna balenie sendvičov, dve klobásky a čokoládovú tyčinku. Usúdila, že jej apetít naštartoval čerstvý vzduch na dlhej rannej prechádzke. Predtým mala k jedlu zdravý vzťah. Rýchly metabolizmus a nabitý pracovný program si vždy žiadali palivo, aby mohla fungovať. Jedla to, na čo mala chuť, a nepribrala ani gram. Nemala váhu, no to, ako jej momentálne na bedrách viseli džínasy, svedčilo, že bude musieť zjesť ešte veľa sendvičov, aby nadobudla pôvodnú hmotnosť.

Odhodila obal z jedla na sedadlo spolujazdca a zamierila domov. No len čo došla na križovatku na okraji Holtu, zastala. Teraz, keď akoby stratila mapu sveta, v ktorom prežívala posledných sedem mesiacov, ju vôbec nelákalo vrátiť sa do studenej tmavej chalupy. A tak namiesto toho zabočila doprava, k Aliciinmu útulnému domu na gazdovstve.

„Julia, aké milé prekvapenie!“ Alicii sa rozžiarila tvár, keď do kuchyne vošla Julia. „Deti, pozrite sa, kto prišiel – teta Julia!“

Julia sa zrazu necítila vo svojej koži. „Povedala som si, že sa len tak... zastavím.“

Alicia stála pri liatinovej peci a naberala do misiek večeru pre deti, ktoré sa handrkovali okolo kuchynského stola.

„Som taká rada, že si tu. Dáš si? Je to fazuľový guláš,“ namočila prst do jednej z misiek a ochutnala ho. „Chutí skvelo.“

„Nie, ďakujem, práve som jedla.“

Alicia nadvihla obočie a zamierila s miskami k stolu. „Naozaj?“

„Áno!“ Julia potlačila známy pocit podráždenia. „Naozaj som pred chvíľou jedla. Ale dala by som si šálku čaju.“

„Zapni kanvicu a urob aj mne.“ Alicia si sadla vedľa protestujúceho Freda a začala ho kŕmiť lyžicou.

„Mami, fazuľa je *fuj!*“

„Čím rýchlejšie ju zješ, tým skôr bude po nej.“ Alicia ho nechala tak a vrátila sa k peci za Juliou. „Do líc sa ti vrátila farba. Dnes vyzeráš tak dobre ako už dávno nie.“

„Vďaka.“ Julia sústredene nalievala vriacu vodu do šálok a cítila na sebe Aliciin pohľad. „Dnes ráno som išla na dlhú prechádzku. Dobre mi to padlo,“ skonštatovala.

„Zdá sa, že áno. James! Prestaň ohadzovať Freda fazuľou. Inak ju pozbieraš a zješ!“

Julia podala Alicii šálku s čajom. „A... dnes ráno som mala návštevu.“

„Och, nie náhodou Kita Crawforda?“

„Áno.“

„Chcela som ti povedať, že mi volala Bella Harperová a pýtala si tvoje telefónne číslo. Inak, bola dosť zhovorčivá.“ Alicia sa vrátila k stolu, odniesla misky a každému dieťaťu podala jogurt. „Predpokladám, že prišla na to, kto si. Posunula som sa u nej o úroveň vyššie – keďže mám slávnu sestru,“ zamračila sa. „Fajn, už tú hlupaňu nespomínajme. Čo chcel Kit?“

Julia si odpila z čaju. „Našiel niečo v Billovej a Elsinej starej chalupe a priniesol mi to.“

„Naozaj? A čo?“

„Denník, ktorý asi napísal starý otec Bill. Sú to zápisky vojnového zajatca z väzenia v Čangi v Singapore. Poviem ti viac, keď si to prečítam.“

„Fascinujúce!“ vyhrkla Alicia. „Koľko rokov mal starký, keď to písal?“

„No, bolo to v roku tisícdeväťstoštyridsaťjeden, takže mohol mať niečo cez dvadsať. Vedela si, že bol v zajatí?“ spýtala sa Julia.

Alicia pokrútila hlavou. „Nie, ale to neznamená, že to tak nemohlo byť. Správna osoba, ktorej sa na to treba opýtať, je stará mama Elsie. Ona to bude vedieť.“

„Bola si ju teraz niekedy navštíviť?“